

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Київ

27 березня 2020 р.

№ 10-рк

Міністерству енергетики та захисту довкілля України

Міжвідомчій комісії з надання статусу захищеного споживача

Про здійснення заходів,
спрямованих на запобігання
порушенням законодавства
про захист економічної конкуренції
та забезпечення безперервним
постачанням електричної енергії
об'єктів критичної інфраструктури

Антимонopolний комітет України під час здійснення заходів з метою запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, розуміючи необхідність запобігання поширенню коронавірусу COVID-19 серед населення України, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного характеру, забезпечення безперервним постачанням електричної енергії об'єктів критичної інфраструктури, розглянувши подання Департаменту досліджень і розслідувань ринків паливно-енергетичного комплексу та житлово-комунального господарства від 25.03.2020 № 128-01/141-п,

ВСТАНОВИВ:

- (1) З метою запобігання поширенню коронавірусу COVID-19 серед населення України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)».
- (2) Зазначеним Законом запроваджено комплекс правових норм, спрямованих на захист прав фізичних та юридичних осіб під час карантину, та обмежувальних заходів пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), зокрема, на період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня його відміни забороняється припинення / зупинення надання житлово-комунальних послуг громадянам України у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі, а також нарахування та стягнення неустойки (штрафів, пені) за несвоєчасне здійснення платежів за житлово-комунальні послуги.

- (3) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», до житлово-комунальних послуг належать: послуга з управління багатоквартирним будинком, послуги з постачання та розподілу природного газу, постачання та розподілу електричної енергії, постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, поводження з побутовими відходами.
- (4) Враховуючи зазначене, за певних умов відсутність оплати житлово-комунальних послуг може призвести до відсутності можливості у виконавців таких послуг своєчасно та в повному обсязі сплачувати за придбання електричної енергії та послуги з її розподілу, що, у свою чергу, може призвести до відключення / обмеження електропостачання та, відповідно, до відсутності можливості або обмеження надання житлово-комунальних послуг.
- (5) Водночас ряд житлово-комунальних послуг надають суб'єкти природних монополій, які мають ознаки монопольного (домінуючого) становища на відповідних ринках.
- (6) Відповідно до Закону України «Про природні монополії», до сфери діяльності суб'єктів природних монополій та до суміжних ринків відносяться, зокрема: централізоване водопостачання та водовідведення, розподіл електричної енергії, постачання електричної енергії споживачам, постачання природного газу, виробництво та постачання теплової енергії тощо.
- (7) Згідно з частиною третьою статті 10 Закону України «Про природні монополії» суб'єкти природних монополій не можуть вчиняти дії, які призводять або можуть призвести до неможливості виробництва (реалізації) товарів, щодо яких здійснюється регулювання відповідно до цього Закону, або до заміни їх іншими товарами, не однаковими за споживчими характеристиками.
- (8) Відповідно до статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (9) **Отже, відключення / обмеження електропостачання та, у свою чергу, можливе обмеження надання житлово-комунальних послуг можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а саме, часткову або повну відмову від придбання або реалізації товару за відсутності альтернативних джерел реалізації чи придбання.**
- (10) На період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), вкрай важливим є забезпечення безперервним постачанням електричної енергії не тільки громадян України – побутових споживачів, а й лікарень, продуктових магазинів, аптек, сфери ЖКХ, фармацевтичних компаній, складів продовольства, сфери транспорту тощо, тобто об'єктів критичної інфраструктури.
- (11) Відповідно до Порядку формування переліку інформаційно-телекомунікаційних систем об'єктів критичної інфраструктури держави, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 563, критична інфраструктура - сукупність об'єктів інфраструктури держави, які є найбільш важливими для економіки та промисловості, функціонування суспільства та безпеки населення і виведення з ладу

або руйнування яких може мати вплив на національну безпеку і оборону, природне середовище, призвести до значних фінансових збитків та людських жертв.

- (12) Об'єкти критичної інфраструктури - підприємства та установи (незалежно від форми власності) таких галузей, як енергетика, хімічна промисловість, транспорт, банки та фінанси, інформаційні технології та телекомунікації (електронні комунікації), продовольство, охорона здоров'я, комунальне господарство, що є стратегічно важливими для функціонування економіки і безпеки держави, суспільства та населення.
- (13) Відключення / обмеження електропостачання об'єктів критичної інфраструктури в період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), за певних умов може призвести до ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів.
- (14) На думку Комітету, з метою забезпечення стабільності, належної якості та доступності електричної енергії, підтримання належного рівня безпеки її постачання на об'єкти критичної інфраструктури та споживачам – виконавцям житлово-комунальних послуг без загрози першочерговій цілі створення повноцінного ринку електричної енергії, заснованого на засадах вільної конкуренції з дотриманням принципів прозорості та недискримінації, рівних умов підприємницької діяльності, доцільним є створення реальної можливості отримання зазначеною категорією споживачів статусу «захищених споживачів».
- (15) Відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон), захищені споживачі - споживачі, до яких застосовується особливий режим відключення та/або обмеження електропостачання для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного характеру.
- (16) Згідно з ДК 019:2010 «Класифікатор надзвичайних ситуацій» надзвичайна ситуація техногенного характеру - це порушення нормальних умов життя та діяльності людей на окремій території чи об'єкті на ній унаслідок транспортної аварії (катастрофи), пожежі, вибуху, аварії з викиданням (загрозою викидання) небезпечних хімічних, радіоактивних і біологічно небезпечних речовин, раптового руйнування споруд; аварії в електроенергетичних системах, системах життєзабезпечення, системах телекомунікацій, на очисних спорудах, у системах нафтогазового промислового комплексу, гідродинамічних аварій тощо.
- (17) Згідно з частиною третьою статті 5 Закону, до повноважень Кабінету Міністрів України у сфері електроенергетики належить затвердження порядку забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам.
- (18) Відповідно до статті 16 Закону центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, розробляє та затверджує правила про безпеку постачання електричної енергії, які є обов'язковими для виконання всіма учасниками ринку.
- (19) Правила про безпеку постачання електричної енергії, відповідно до статті 16 Закону, встановлюють мінімальні критерії безпеки постачання електричної енергії та повинні, серед іншого, визначати заходи, обов'язкові до вжиття учасниками ринку (крім споживачів) для забезпечення безпеки постачання електричної енергії захищеним споживачам.
- (20) Водночас Правила про безпеку постачання електричної енергії, затверджені наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27.08.2018 № 448, не

визначають заходів, обов'язкових до вжиття учасниками ринку (крім споживачів) для забезпечення безпеки постачання електричної енергії захищеним споживачам.

- (21) Відповідно до статті 60 Закону відключення захищених споживачів здійснюється з дотриманням вимог порядку забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам, затвердженого Кабінетом Міністрів України, який визначає:
- (а) порядок складення переліку захищених споживачів;
  - (б) порядок обмеження, відключення електропостачання захищених споживачів;
  - (в) механізми забезпечення повної поточної оплати захищеними споживачами електричної енергії шляхом забезпечення попередньої оплати прогнозованого обсягу споживання електричної енергії та/або надання фінансової гарантії оплати спожитої захищеним споживачем електричної енергії власником такого захищеного споживача або в інший спосіб, передбачений законодавством.
- (22) Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1209 затверджено Порядок забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам (далі - Порядок). Постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 570 до Порядку внесено зміни, згідно з якими на час проведення операції Об'єднаних сил обмеження, відключення електропостачання не застосовуються щодо об'єктів комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу».
- (23) Цей Порядок встановляє процедуру визначення переліку захищених споживачів електричної енергії, обмеження, відключення постачання електричної енергії захищеним споживачам, механізм забезпечення повної поточної оплати захищеними споживачами.
- (24) Перелік захищених споживачів затверджується Кабінетом Міністрів України, оприлюднюється на офіційному вебсайті Міненерговугілля та доводиться до відома електропостачальників, оператора системи розподілу, оператора системи передачі, які розміщують на своїх офіційних вебсайтах перелік захищених споживачів, приєднаних до системи розподілу та систем передачі.
- (25) Разом із тим Комітетом встановлено, що на сьогодні відсутній затверджений Кабінетом Міністрів України Перелік захищених споживачів.
- (26) Більш того, в умовах поширення епідемії коронавірусу COVID-19 процедура визначення переліку захищених споживачів електричної енергії, встановлена Порядком, не відповідає потребам забезпечення ефективного функціонування економіки України на період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19). Чинна процедура набуття статусу захищеного споживача, може мати значні негативні наслідки для об'єктів критичної інфраструктури, конкуренції на товарних ринках України та конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників.

Щодо доступності інформації про можливість набуття статусу захищеного споживача

- (27) Відповідно до пункту 6 Порядку Перелік захищених споживачів затверджується Кабінетом Міністрів України, оприлюднюється на офіційному вебсайті Міненерговугілля та доводиться до відома електропостачальників, оператора системи

розподілу, оператора системи передачі, які розміщують на своїх офіційних вебсайтах перелік захищених споживачів, приєднаних до системи розподілу та систем передачі.

- (28) Підготовка пропозицій щодо визначення переліку захищених споживачів здійснюється Міжвідомчою комісією з надання статусу захищеного споживача (далі - Міжвідомча комісія), яка утворюється Кабінетом Міністрів України.
- (29) Завдання і повноваження Міжвідомчої комісії та порядок її роботи визначаються Положенням про Міжвідомчу комісію з надання статусу захищеного споживача, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1209 (далі - Положення).
- (30) Згідно з пунктом 3 Положення, основними завданнями Міжвідомчої комісії є:
  - (а) сприяння забезпеченню координації дій органів виконавчої влади з питань, що належать до її компетенції;
  - (б) визначення шляхів, механізмів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час проведення процедури отримання споживачами-заявниками статусу захищеного споживача;
  - (в) підготовка висновку щодо доцільності надання споживачеві-заявнику статусу захищеного споживача або про відмову в наданні такого статусу, а також подання Кабінетові Міністрів України пропозицій та рекомендацій щодо надання споживачеві-заявнику статусу захищеного споживача шляхом включення його до переліку захищених споживачів, проведення оцінки виконання споживачами-заявниками вимог, обов'язкових для отримання статусу захищеного споживача.
- (31) Міжвідомча комісія подає Кабінетові Міністрів України висновки щодо доцільності надання споживачам-заявникам статусу захищеного споживача разом з відповідними пропозиціями та рекомендаціями стосовно включення таких споживачів-заявників до переліку захищених споживачів.
- (32) Відповідно до пункту 5 Порядку Міжвідомча комісія щороку готує та подає Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо визначення переліку захищених споживачів на наступний календарний рік.
- (33) Внесення змін до затвердженого Кабінетом Міністрів України переліку захищених споживачів здійснюється на підставі висновків та пропозицій Міжвідомчої комісії, серед іншого, у разі:
  - (а) звернення захищеного споживача, зокрема у зв'язку з необхідністю зміни характеру його виробництва або зміни схеми електроживлення струмоприймачів захищеного споживача;
  - (б) появи нових споживачів-заявників, що мають обладнання, обмеження, відключення електропостачання якого створює загрозу виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру.
- (34) Згідно з пунктом 4 Положення Міжвідомча комісія оприлюднює на офіційному вебсайті Міненерговугілля інформацію про діяльність Міжвідомчої комісії, її склад, порядок роботи, оголошення про проведення засідання Міжвідомчої комісії, а також перелік та вимоги до документів, які повинні подаватися споживачами-заявниками на розгляд Міжвідомчої комісії, інформацію про строки приймання Міжвідомчою комісією документів, що подаються споживачами-заявниками, адресу, за якою подаються такі документи, контакти, за якими надаються відповідні консультації.

- (35) Однак на сьогодні на офіційному вебсайті Мінекоенерго (правонаступник Міненерговугілля) відсутня інформація:
- (а) про діяльність Міжвідомчої комісії, її склад, порядок роботи;
  - (б) оголошення про проведення засідання Міжвідомчої комісії;
  - (в) перелік та вимоги до документів, які повинні подаватися споживачами-заявниками на розгляд Міжвідомчої комісії;
  - (г) про строки приймання Міжвідомчою комісією документів, що подаються споживачами-заявниками;
  - (д) адресу, за якою подаються такі документи;
  - (е) контакти, за якими надаються відповідні консультації.
- (36) Отже, суб'єкти, що здійснюють діяльність на об'єктах критичної інфраструктури (у тому числі лікарнях, продуктових магазинах, аптеках, сфері ЖКХ, фармацевтичних компаніях, складах продовольства, сфері транспорту тощо), не мають доступу до актуальної інформації щодо механізму набуття статусу захищених споживачів, що за певних умов може призвести до відключення / обмеження електропостачання таких об'єктів, що, у свою чергу, може порушити права споживачів та/або призвести до обмеження конкурентоздатності суб'єктів господарювання.

Щодо тривалості набуття статусу захищеного споживача

- (37) Процедура отримання статусу захищеного споживача, визначена Порядком, є доволі тривалою (перевірка схеми електроживлення струмоприймачів Держенергонаглядом, до 30 календарних днів строк для розгляду питання про надання висновку щодо доцільності надання статусу захищеного споживача, до 15 робочих днів для надання висновків та рекомендацій Кабінету Міністрів України).
- (38) Отже, об'єкти, належне функціонування яких є критичним на період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), можуть не встигнути отримати статус захищеного споживача, що за певних умов може призвести до відключення / обмеження електропостачання таких об'єктів або здорожчання вартості електропостачання, що, у свою чергу, може порушити права споживачів та/або призвести до обмеження конкурентоздатності суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність на об'єктах критичної інфраструктури.

Щодо попередньої оплати та довідки про відсутність заборгованості

- (39) Згідно з пунктом 23 Порядку споживач-заявник для отримання статусу захищеного споживача укладає з електропостачальником у паперовій формі договір з комерційною пропозицією щодо забезпечення електропостачальником оплати вартості послуг з розподілу та/або передачі електричної енергії та передбачення попередньої оплати за електричну енергію у відповідному розрахунковому періоді; а також надає довідки від електропостачальника та оператора системи розподілу або оператора системи передачі про відсутність заборгованості у споживача-заявника чи про стан виконання графіків реструктуризації погашення заборгованості (акта звірки розрахунків).
- (40) Відповідно до пункту 24 Порядку оплата вартості спожитої захищеним споживачем електричної енергії за відповідними договорами здійснюється захищеним споживачем у формі попередньої оплати.

- (41) Водночас у період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), забороняється припинення / зупинення надання житлово-комунальних послуг громадянам України у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі, а також нарахування та стягнення неустойки (штрафів, пені) за несвоєчасне здійснення платежів за житлово-комунальні послуги.
- (42) Крім того, у період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), суб'єкти, що здійснюють діяльність на об'єктах критичної інфраструктури, можуть не мати можливості здійснювати оплату вартості спожитої електричної енергії у формі попередньої оплати.
- (43) Отже, об'єкти, належне функціонування яких є критичним на період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), за певних умов можуть бути позбавлені можливості надання довідки про відсутність заборгованості та/або здійснення попередньої оплати за електричну енергію та, відповідно, будуть позбавлені можливості отримання статусу захищеного споживача.
- (44) За певних умов зазначене може призвести до відключення / обмеження електропостачання об'єктів критичної інфраструктури або здорожчання вартості електропостачання, що, у свою чергу, може порушити права споживачів та/або призвести до обмеження конкурентоздатності суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на об'єктах критичної інфраструктури.

Щодо фінансових гарантій

- (45) Відповідно до пункту 23 Порядку споживач-заявник для отримання статусу захищеного разом із заявою подає копію договору про надання банківської гарантії або для споживача-заявника, діяльність якого фінансується з бюджету відповідного рівня, - копію письмового підтвердження забезпечення у відповідному бюджеті коштів, необхідних для повної оплати використаної таким споживачем електричної енергії.
- (46) При цьому, згідно з пунктом 24 Порядку, банки, що надають фінансові гарантії, повинні відповідати таким вимогам:
- (а) для банків, які надали банківську гарантію та зареєстровані у країнах, що входять до Організації економічного співробітництва, діючий довгостроковий кредитний рейтинг повинен бути не менше ніж «А» для рейтингів, виданих компанією Standard & Poor's чи Fitch IBCA, та/або не менше ніж «A2» для рейтингів, виданих компанією Moody's Investors Service;
  - (б) для банків, які надали банківську гарантію та зареєстровані в Україні, банк має діючий національний довгостроковий кредитний рейтинг, виданий міжнародними рейтинговими агенціями Standard & Poor's, Fitch IBCA або Moody's Investors Service, який не менше ніж:
    - «A(ukr)» для рейтингів, підтверджених рейтинговою агенцією Fitch IBCA, та/або
    - «A.ua» для рейтингів, підтверджених рейтинговою агенцією Moody's IBCA, та/або

- “uaA” для рейтингів, підтверджених рейтинговою агенцією Standard & Poor’s, або частка активів банку становить не менш як 0,5 відсотка суми активів усіх банків, зареєстрованих в Україні та/або контрольний пакет акцій такого банку (більш як 50 відсотків) належить фінансовій (фінансовим) або банківській (банківським) установі (установам), яка (які) зареєстрована (зареєстровані) в Україні або у країні, що входить до Організації економічного співробітництва, та яка (які) має (мають) діючий довгостроковий кредитний рейтинг не менше ніж “A” для рейтингів, виданих компанією Standard & Poor’s чи Fitch IBCA, та/або не менше ніж “A2” для рейтингів, виданих компанією Moody’s Investors Service.

- (47) Разом із тим абзацом першим статті 4 Закону України «Про банки і банківську діяльність» передбачено, що банківська система України складається з Національного банку України та інших банків, а також філій іноземних банків, що створені і діють на території України відповідно до положень цього Закону та інших законів України.
- (48) Відповідно до положень абзацу десятого статті 41 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» випадки обов’язкового визначення рейтингової оцінки емітентів та цінних паперів визначаються законом.
- (49) Національна рейтингова шкала, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2007 р. № 665, має чотири інвестиційних рівні довгострокових кредитних рейтингів, починаючи з рівня «uaBBB». Інвестиційний рівень довгострокового кредитного рейтингу «uaAA» є третім після інвестиційного рівня «uaBBB».
- (50) Загальний порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах, умови надання та отримання банками гарантій / контргарантій та їх виконання врегульовано постановою правління Національного банку України від 15.12.2004 № 639 «Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах», зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 13 січня 2005 р. за № 41/10321.
- (51) Вимоги вказаної постанови Нацбанку обов’язкові для виконання банками – резидентами України, які беруть участь у здійсненні операцій за гарантіями / контргарантіями.
- (52) Враховуючи викладене, положення пункту 24 Порядку за певних умов можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції серед банків та до встановлення необґрунтованих обмежень заявнику, який має намір отримати статус захищеного споживача, у виборі банку – надавача гарантії, та може бути підставою для Міжвідомчої комісії залишити без розгляду питання про надання висновку щодо доцільності надання споживачеві-заявнику статусу захищеного споживача.

Щодо прозорості прийняття рішень про доцільність надання статусу захищеного споживача

- (53) Відповідно до пункту 4 Положення Міжвідомча комісія подає Кабінетові Міністрів України висновки щодо доцільності надання споживачам-заявникам статусу захищеного споживача разом з відповідними пропозиціями та рекомендаціями стосовно включення таких споживачів-заявників до переліку захищених споживачів.

- (54) При цьому ні Порядком, ні Положенням не встановлені вичерпні підстави для надання негативного висновку щодо доцільності надання статусу захищеного споживача, та не врегульований механізм контролю за діяльністю Міжвідомчої комісії.
- (55) Зазначене може створювати передумови для прийняття Міжвідомчою комісією необґрунтованих висновків щодо недоцільності надання споживачам-заявникам статусу захищеного споживача.
- (56) Відсутність прозорого механізму прийняття висновку щодо доцільності надання споживачеві-заявнику статусу захищеного споживача або про відмову в наданні такого статусу може призвести за певних умов до застосування непрозорого підходу (створення нерівних умов) при оцінці запитів на отримання статусу захищеного споживача в умовах високого попиту на отримання відповідного статусу, та може стати бар'єром для суб'єктів господарювання в отриманні статусу захищеного споживача.

Повноваження органів, яким надаються рекомендації

- (57) Відповідно до статті 5 Закону до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, у сфері електроенергетики належать, зокрема, формування та реалізація державної політики в електроенергетичному комплексі з урахуванням положень Енергетичної стратегії України; формування державної політики з нагляду (контролю) у сфері електроенергетики; розроблення і затвердження правил безпеки постачання електричної енергії та здійснення моніторингу безпеки постачання електричної енергії.
- (58) Згідно з Положенням про Міністерство енергетики та захисту довкілля України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21.01.2015 № 32 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 18.09.2019 № 847), Міністерство енергетики та захисту довкілля України (далі - Мінекоенерго) є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному, ядерно-промисловому, вугільно-промисловому, торфодобувному, нафтогазовому та нафтогазопереробному комплексах (далі - паливно-енергетичний комплекс).
- (59) Мінекоенерго відповідно до покладених на нього завдань, серед іншого, узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення актів Кабінету Міністрів України і вносить їх в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України; розробляє проекти нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції; розробляє і затверджує правила безпеки постачання електричної енергії та здійснює моніторинг безпеки постачання електричної енергії.
- (60) Згідно з Положенням про Міжвідомчу комісію з надання статусу захищеного споживача, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1209, Міжвідомча комісія є тимчасовим консультативно-дорадчим органом Кабінету Міністрів України, утвореним з метою організації та проведення процедури надання споживачеві електричної енергії статусу захищеного споживача.
- (61) Основними завданнями Міжвідомчої комісії є:
  - (а) сприяння забезпеченню координації дій органів виконавчої влади з питань, що належать до її компетенції;

(б) визначення шляхів, механізмів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час проведення процедури отримання споживачами-заявниками статусу захищеного споживача;

(в) підготовка висновку щодо доцільності надання споживачеві-заявнику статусу захищеного споживача або про відмову в наданні такого статусу, а також подання Кабінетові Міністрів України пропозицій та рекомендацій щодо надання споживачеві-заявнику статусу захищеного споживача шляхом включення його до переліку захищених споживачів, проведення оцінки виконання споживачами-заявниками вимог, обов'язкових для отримання статусу захищеного споживача.

Враховуючи викладене, з метою запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись пунктом 5 частини третьої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Антимонопольний комітет України надає такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Міністерству енергетики та захисту довкілля України, Міжвідомчій комісії з надання статусу захищеного споживача:

1.1. В установленому порядку здійснити заходи щодо внесення змін до Порядку забезпечення постачання електричної енергії захищеним споживачам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1209, якими передбачити:

- спрощення процедури отримання статусу захищеного споживача;
- вимоги до банків, що надають фінансові гарантії, відповідно до банківського законодавства;
- скорочення термінів для отримання статусу захищеного споживача;
- прозору процедуру прийняття рішення щодо доцільності надання споживачеві-заявнику статусу захищеного споживача.

1.2. Оприлюднити на офіційному вебсайті Мінекоенерго інформацію про діяльність Міжвідомчої комісії, її склад, порядок роботи, оголошення про проведення засідання Міжвідомчої комісії, а також перелік та вимоги до документів, які повинні подаватися споживачами-заявниками на розгляд Міжвідомчої комісії, інформацію про строки приймання Міжвідомчою комісією документів, що подаються споживачами-заявниками, адресу, за якою подаються такі документи, контакти, за якими надаються відповідні консультації.

2. Міністерству енергетики та захисту довкілля України

2.1. В установленому порядку здійснити заходи щодо внесення змін до Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27.08.2018 № 448, якими передбачити заходи, обов'язкові до вжиття учасниками ринку (крім споживачів) для забезпечення безпеки постачання електричної енергії захищеним споживачам.

Рекомендації Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами та особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у 15-денний строк з дня їх отримання.